

આંક :-

-:: નમૂનો - અ ::-

જૂનાગઢના મહે. અધિક ચીફ જયુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટ સમક્ષ,
મું. જૂનાગઢ.

ચૂકાદાની તારીખ :- ૩૦/૦૬/૨૦૨૬.
ફોજદારી કેસ નંબર :- ૧૯૬૮/૨૦૨૪.

ગુન્હાની વિગત

ગુન્હાની કલમ	ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૧૧૪ મુજબ.
પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નંબર	૧૧૨૦૩૦૨૪૨૩૦૭૩૧/૨૦૨૩
પોલીસ સ્ટેશન	“બી” ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન, જૂનાગઢ.
ફરિયાદ પક્ષ	શ્રી સરકાર :
	(મુળ ફરિયાદી : યુવરાજસિંહ ભોવાનસિંહ જાડેજા)
ફરિયાદ પક્ષ તરફે	વિ.એ.પી.પી.શ્રી ડી. બી. પંચાલ.
આરોપી પક્ષ	(૧) ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા, ઉ.વ.આ. ૨૩, ધંધો-અભ્યાસ, રહેવાસી : દેશીંગા, તાલુકો : માણાવદર, જિલ્લો : જૂનાગઢ. (૨) અભયભાઈ જગદીશભાઈ કંડોરીયા, ઉ.વ.આ. ૧૮, ધંધો-અભ્યાસ, રહેવાસી : દેશીંગા, તાલુકો : માણાવદર, જિલ્લો : જૂનાગઢ. (૩) રૂપેન હરેશભાઈ રાઠોડ, ઉ.વ.આ. ૨૧, ધંધો-અભ્યાસ, રહેવાસી : સાણોસરા, રામાપીર મંદિર સામે, તાલુકો : માણાવદર, જિલ્લો : જૂનાગઢ.

JUDGMENT**Criminal Case No. 1968/2024**

આરોપીઓ તરફે	વિ.વકીલશ્રી કે. એચ. ધમાણી.
-------------	----------------------------

-:: નમૂનો - બ ::-

ગુનાની તારીખ	૨૧/૦૯/૨૦૨૩
પ્રથમ માહિતી અહેવાલની તારીખ	૨૧/૦૯/૨૦૨૩
ચાજશીટની તારીખ	૧૯/૦૪/૨૦૨૪
તહોમતનામું/ખી ફરમાવ્યાની તારીખ	૧૦/૦૨/૨૦૨૫
પુરાવો શરૂ થયાની તારીખ	૦૩/૦૩/૨૦૨૫
ચૂકાદો મુલતવી રાખ્યાની તારીખ	૩૦/૦૬/૨૦૨૬
ચૂકાદાની તારીખ	૩૦/૦૬/૨૦૨૬
સજા હુકમની તારીખ (લાગુ પડે તો)	--

-:: આરોપીની વિગત ::-

ક્રમ	આરોપીનું નામ	ઘરપકડ ની તારીખ	જામીન મુક્ત તારીખ	તહોમત	શું નિર્દોષ દોષિત	કરવામાં આવેલ સજા	સુનાવણી દરમિયાન અટકાયતનો સમયગાળો
૧	ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા,	૨૨/૦૯/૨૦૨૩	૦૬/૧૦/૨૦૨૩	ઇ.પી.કો. કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબ	શંકાનો લાભ આપી છોડી મુક્યા	--	૧૪ દિવસ
૨	અભયભાઈ જગદીશભાઈ કંડોરીયા,	--	--	--	--	--	--
૩	રૂપેન હરેશભાઈ રાઠોડ,	--	૦૩/૧૦/૨૦૨૩	--	--	--	૧૧ દિવસ

-:: નમૂનો - ક ::-**: સાહેદોનું લીસ્ટ :**

અ. ફરિયાદ પક્ષ તરફે સાહેદો :

ક્રમ	આંક	નામ	પુરાવાનો પ્રકાર
૧	૧૪	મહેમુદભાઈ હુશેનભાઈ જરા	પંચ સાહેદ
૨	૧૬	હેતલભાઈ મથુરભાઈ રૂઘાણી	સાહેદ
૩	૧૮	અલ્તાફભાઈ મુસાભાઈ સીડા	સાહેદ
૪	૧૯	ભરતભાઈ વિસાભાઈ સોઢા	સાહેદ
૫	૨૦	મોહનભાઈ પરબતભાઈ વાસાણ	સાહેદ
૬	૨૧	યુવરાજસિંહ ભવનાસિંહ જાડેજા	ફરિયાદી
૭	૩૧	કલ્પેશભાઈ ચંદુભાઈ મોણપરા	સાહેદ
૮	૩૪	કલ્પેશકુમાર બાબુલાલ પટેલ	સાહેદ
૯	૪૮	વિમલભાઈ મગનભાઈ મકવાણા	સાહેદ
૧૦	૫૨	ભુપેન્દ્રભાઈ અરજણભાઈ કછોટ	સાહેદ
૧૧	૫૯	પુરીબેન લખમણભાઈ ડાંગર	સાહેદ
૧૨	૬૫	સંજીવકુમાર નરેન્દ્રસિંહ ક્ષત્રિય	તપાસનીશ અધિકારી
૧૩	૭૨	સરોજબાળા અમૃતલાલ સાંગાણી	તપાસનીશ અધિકારી

: દસ્તાવેજી પુરાવાનું લીસ્ટ :

અ. ફરિયાદ પક્ષ તરફે રજૂ થયેલ દસ્તાવેજો :

ક્રમ	આંક	વિગત
૧	૧૫	આરોપીઓનું અટક પંચનામું.
૨	૨૨	અસલ ફરિયાદ.
૩	૨૩	આરોપી નં.૧ ના નામનો એસ.ટી. પાસ.
૪	૨૪	આરોપી નં.૧ ના નામનો એસ.ટી. પાસ.
૫	૨૫	આરોપી નં.૨ ના નામનો એસ.ટી. પાસ.
૬	૨૬	આરોપી નં.૧ ના નામનો એસ.ટી. પાસ.
૭	૨૭	આરોપી નં.૩ નું આઈ કાર્ડ અને આરોપી નં.૧ નો પાસ.
૮	૨૮	આરોપી નં.૧ નું આઈ કાર્ડ અને આરોપી નં.૧ નો પાસ.

૯	૨૯	આરોપી નં.૨ નું આઈ કાર્ડ અને આરોપી નં.૨ નો પાસ.
૧૦	૩૦	આરોપી નં.૩ નું આઈ કાર્ડ.
૧૧	૩૫	તા.૨૮/૧૧/૨૩ નો મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતનો પત્ર.
૧૨	૩૬	તા.૧૨/૧૨/૨૩ નો મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતનો પત્ર.
૧૩	૩૭	તા.૨૨/૧૨/૨૩ નો મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતનો પત્ર.
૧૪	૩૮	ડેપો મેનેજર, એસ.ટી. બાંટવાનો જવાબ.
૧૫	૩૯	ટી.સી. બાંટવા પાસ વિભાગનો જવાબ.
૧૬	૪૦	આરોપી નં.૨ ની પાસ મળવાની અરજીની ઝેરોક્ષ નકલ.
૧૭	૪૧	આરોપી નં.૧ ની પાસ મળવાની અરજીની ઝેરોક્ષ નકલ.
૧૮	૪૨	એકાઉન્ટ સ્ટેટમેન્ટ કન્ઝ્યુમર પાસ રીપોર્ટ.
૧૯	૪૩	ડેઇલી કોમ્પ્યુટર પાસ રીપોર્ટ.
૨૦	૪૯	ડેપો મેનેજર, એસ.ટી. જૂનાગઢનો જવાબ.
૨૧	૬૬	ડેપ્યુટ હુકમ.
૨૨	૬૭	તા.૨૮/૧૧/૨૩ નો મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતનો પત્ર.
૨૩	૬૮	તા.૨૬/૧૨/૨૩ નો મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતનો પત્ર.
૨૪	૬૯	ડેપો મેનેજર, એસ.ટી. જૂનાગઢનો જવાબ.

બ. બચાવ પક્ષ તરફે સાહેદો :

ક્રમ	આંક	નામ	પુરાવાનો પ્રકાર
--	--	--	--

: દસ્તાવેજી પુરાવાનું લીસ્ટ :

બ. બચાવ પક્ષ તરફે રજૂ થયેલ દસ્તાવેજો :

ક્રમ	આંક	વિગત
--	--	--

ક. ભૌતિક પદાર્થ :

ક્રમ	ભૌતિક પદાર્થ સંખ્યા	વર્ણન
૧	૧	અસલ જુનો પાસ તથા અસલ આઈ કાર્ડ
૨	૩	ડુપ્લીકેટ પાસ
૩	૧	અસલ જુનો પાસ તથા અસલ આઈ કાર્ડ
૪	૧	ડુપ્લીકેટ પાસ
૫	૧	આઈ કાર્ડ

-:: ચૂ કા દો ::-

ફરિયાદ પક્ષનો કેસ :-

(૧) ફરિયાદ પક્ષના કેસની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે, આ કામના ફરિયાદી ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ વાહન વ્યવહાર નિગમ (એસ.ટી.) જૂનાગઢ વિભાગમાં ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને ફરિયાદીની ફરજમાં સફાઈ તથા ડ્રાઇવર કંડક્ટરની ફરજો ફાળવવી તથા બસોનું મોનીટરીંગ વિગેરે તથા એસ.ટી. વિભાગની બસોની અવર જવર દરમિયાન સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ કરી તેમાં કોઈ ટીકીટ કે પાસ વિગેરે કોઈ ગેરરીતી ચાલતી હોય તેનું ચેકીંગ કરવાની હોય છે. એસ.ટી. વિભાગમાં સરકારશ્રીની અલગ અલગ યોજનાના લાભના મુસાફરી અંગેના પાસ દરેક ડેપો તથા કંટ્રોલ પોઇન્ટ ઉપરથી ઇસ્યુ કરવામાં આવે છે. પાસ કઢાવવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ એજન્ટની વ્યવસ્થા હોતી નથી. તા.૨૦/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ ફરિયાદી ધોરજી ડેપોમાં સ્ટેન્ડ ઇન્ટ્રાજ તરીકે ફરજ ઉપર હતા દરમિયાન ઉપલા અધિકારી વિભાગીય પરિવહન અધિકારી એચ. એન. ખાંભલા એસ.ટી. જૂનાગઢ તરફથી ફરિયાદીને લેખિત હુકમ થઈ આવેલ કે, તા.૨૧/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ જૂનાગઢ ડીવીઝન હદ વિસ્તારમાં એસ.ટી. બસોનું સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ કરવાનું છે. આ રીતે પોરબંદર ડેપોના આસીસ્ટન્ટ ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર હેતલભાઈ મથુરભાઈ રૂઘાણીને પણ હુકમ થયેલ. જેથી ફરિયાદી અને હેતલભાઈ બંને તા.૨૧/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ સવારના આશરે નવેક વાગ્યે જૂનાગઢ ડીવીઝન વર્કશોપ ખાતેથી સરકારી વાહન સુમો રજી.નં.જી.જે.-૧૮-જી.એ.-૨૪૨૬ ફાળવવામાં આવેલ અને

તેના ડ્રાઇવર તરીકે અલ્તાફભાઈ મુસાભાઈ સીડા હતા. ત્રણેય ફરજ ઉપર જવા નીકળેલ અને જૂનાગઢ એસ.ટી. ડેપો ખાતે આવી અલગ અલગ રૂટની બસોમાં સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ કરેલ. દરમિયાન આશરે સાડા નવેક વાગ્યે બાંટવા ડેપોની સતાપર - જૂનાગઢ લોકલ રૂટની બસ રજી.નં.જી.જે.-૧૮-એડ.-૪૯૭૪ જૂનાગઢ ડેપોમાં આવેલ. જેથી ફરિયાદીએ તે બસ, બસ સ્ટેન્ડમાં એન્ટ્રી થતા સાઇડમાં કરાવી અને તેના ડ્રાઇવર કંડક્ટર તથા મુસાફરોને હોદ્રાની તથા ચેકીંગ અર્થે આવેલાની સમજ કરેલ. બસમાં ડ્રાઇવર તરીકે ભુરાભાઈ લીલાભાઈ આગઠ બાંટવા ડેપો તથા કંડક્ટર તરીકે મોહનભાઈ પરબતભાઈ વાસણ બાંટવા ડેપો વાળાઓ હતા. બસમાં આશરે ૭૫ જેટલા મુસાફરો હતા અને ફરિયાદીએ બસમાં બેસેલ અને જૂનાગઢ બસ સ્ટેશનમાં ઉતરવા વાળા મુસાફરોને તેઓની પાસે ટીકીટ છે કે નહીં ? તથા પાસ વાળાઓના પાસ તથા તેના ઓળખપત્ર વિગેરે ચેક કરતા ચેકીંગ દરમિયાન ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા તથા અભયભાઈ જગદિશભાઈ કંડોરીયા પાસે મુસાફરી ટીકીટ ચેક કરવા સાફ માંગતા આ બંનેએ મુસાફર પાસ બતાવેલ. જેમાં ૫૦ ટકા ડીસ્ટાઉન્ટ વાળા સરકારશ્રીની પરિવહન યોજના વાળા પાસ બંનેએ ફરિયાદીને બતાવેલ. જે પાસ ફરિયાદીએ ચેક કરતા ફરિયાદી સાથેના ફરજમાં રહેલ હેતુભાઈએ કહેલ કે, આ બંને પાસમાં ઇસ્યુ ઓથોરીટીના સીકકા મારેલ છે તેનો શાહીનો કલર થોડો ડલ દેખાય છે. જેથી ફરિયાદીને પાસમાં કાંઈ શંકા ગેરરીતી હોવાનું જણાય છે તેમ કહેતા જૂનાગઢ ડેપોની પાસ બુકીંગ ઓફિસમાં ખરાઈ કરાવતા બંને પાસમાં ઇસ્યુ તારીખ હતી તે તારીખમાં એસ.ટી. નિગમના કોઈ કંટ્રોલ પોઇન્ટ કે ડેપોમાંથી આ તારીખના આવા કોઈ પાસ ઇસ્યુ થયેલ ન હોય જેથી જે મુસાફરી પાસ હય તે બધા બતાવવાનું જણાવતા ગોપાલભાઈએ બતાવેલ પાસ જોતા (૧) પાસ નં.IC/BTV/BTV/0000218 ઇસ્યુ તા.૧૮/૦૭/૨૦૨૩ તથા પૂર્ણ તા.૧૭/૦૮/૨૦૨૩ ડેપો જૂનાગઢ. સરાડીયા થી જૂનાગઢ, નામ કંડોરીયા ગોપાલ એમ. તથા (૨) પાસ નં.IC/BTV/BTV/0000218 ઇસ્યુ તા.૧૮/૦૮/૨૦૨૩ તથા પૂર્ણ તા.૧૭/૦૮/૨૦૨૩, ડેપો જૂનાગઢ, સરાડીયા થી જૂનાગઢ, નામ કંડોરીયા ગોપાલ એમ.

તથા (૩) પાસ નં. IC/BTV/BTV/0000218 ઇસ્યુ તા. ૧૩/૦૮/૨૦૨૩ તથા પૂર્ણ તા. ૧૨/૧૦/૨૦૨૩ ડેપો જૂનાગઢ, સરાડીયા થી જૂનાગઢ, નામ કંડોરીયા ગોપાલ એમ. જે પાસ નંગ-૩ જેનો કુલ મુસાફરી દિવસ ૯૦ તથા અભયભાઈએ રજૂ કરેલ પાસ જોતા (૪) પાસ નં. IC/BTV/BTV/0000219 ઇસ્યુ તા. ૧૮/૦૮/૨૦૨૩ તથા પૂર્ણ તા. ૧૮/૧૦/૨૦૨૩, ડેપો જૂનાગઢ, સરાડીયા થી જૂનાગઢ, નામ કંડોરીયા અભય જે. જેથી આ ગેરરીતી થયેલ પાસ ફરિયાદીએ રાખેલ અને બંને છોકરાઓને પાસ કોની પાસેથી ડુપ્લીકેટ બનાવેલ તે બાબતે પૂછતા ચારેય ડુપ્લીકેટ પાસ રૂપેન હરીશભાઈ રાઠોડ, રહે. સણોસરા, તા. માણાવદર વાળાએ બનાવી આપેલ હોવાનું જણાવેલ. જેથી ફરિયાદીએ જૂનાગઢ બી ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશનમાં ફોન કરી બનાવની જાણ કરતા પોલીસ આવેલ અને ગોપાલભાઈ તથા અભયભાઈન લઈ ગયેલ. આમ, આરોપી નં. ૧-૨ નાએ આરોપી નં. ૩ પાસેથી ગુજરાત સરકારશ્રીના ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ વાહન વ્યવહાર નિગમ (એસ.ટી.) વિભાગના સરકારશ્રીની મુસાફરી પાસનો લાભ લેવા સાડું ખોટા મુસાફરી પાસ બાનવડાવી તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરી સરકારશ્રી સાથે ઠગાઈ કરી કુલ પાસ-૪ મુસાફરી દિવસ આશરે ૬૮ કુલ મુસાફરી ભાડું આશરે રૂ. ૫,૮૯૬/- ની ગેરરીતી કરેલ.

(૨) સદરહુ ગુનાની ફરિયાદ ફરિયાદીએ જૂનાગઢ “બી” ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન સમક્ષ જાહેર કરતા, જૂનાગઢ “બી” ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશનમાં ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબનો ગુન્હો દાખલ થયેલ અને તપાસ કરનાર અમલદારે તપાસ દરમિયાન લાગતા વળગતા સાહેદોના નિવેદનો લઈ, તપાસના અંતે આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ઉપરોક્ત મુજબના ગુનાનું ચાજીશીટ અદાલતમાં રજૂ કરેલ છે.

આરોપીની હાજરી અને પ્લી :-

(૩) સદર કામે આરોપીઓને ધોરણસર સમન્સ બજી જતા, તે અન્વયે આરોપીઓ અદાલત સમક્ષ હાજર થતા તેઓને ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ-૨૦૭ મુજબ પોલીસ તપાસના કાગળોની નકલો પુરી પાડ્યા બાદ આરોપીઓ વિરૂધ્ધ

આંક-૧૦ થી તહોમતનામું ફરમાવી આંક-૧૧, ૧૨ અને ૧૩ થી આરોપીઓની પ્લી રેકર્ડ કરવામાં આવતા, આરોપીઓએ ગુનાનો ઇન્કાર કરતા, આરોપીઓ સામેના ગુનાની ઇન્સાફી કાર્યવાહી આગળ ચલાવવામાં આવેલ છે.

ફરિયાદ પક્ષે મૌખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવો :-

(૪) ફરિયાદીએ તેઓની ફરિયાદના સમર્થનમાં નમૂના 'ક' (અ) મુજબના મૌખિક પુરાવાઓ તથા દસ્તાવેજી પુરાવાઓ રજૂ રાખેલ છે અને ત્યારબાદ વિ.એ.પી.પી.શ્રીએ પુરાવો પુરો થયાનું મૌખિક રીતે જાહેર કરેલ છે.

(૫) ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ-૩૧૩ મુજબ આરોપીનું વિશેષ નિવેદન :-

આ કામે પુરાવાના અંતે આરોપીઓના ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ-૩૧૩ અન્વયે વિશેષ નિવેદન નોંધવામાં આવતા, આરોપીઓએ ફરિયાદ પક્ષના પુરાવાનો ઇન્કાર કરી, બચાવમાં સાક્ષી તપાસવાનો અને જાતે સોગંદ ઉપર પુરાવો આપવાનો ઇન્કાર કરી વિશેષમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ તદ્દન નિર્દોષ છે, તેઓએ કોઈ ગુનો કરેલ નથી, તેઓએ એસ.ટી.માં પડતી અગવડો બાબતે અરજી કરેલ હોય જેથી તેઓ વિરૂધ્ધ કિત્રાખોરી રાખી તેઓને ખોટી રીતે આ કામે સંડોવી દેવામાં આવેલ છે.

દલીલો :-

(૬) સદર કામે ફરિયાદ પક્ષે વિ.એ.પી.પી.શ્રી ડી. બી. પંચાલ અને આરોપીઓ તરફે વિ.વકીલશ્રી કે. એચ. ધમાણીની મૌખિક દલીલો સાંભળી.

(૭) ફરિયાદ પક્ષે રજૂ થયેલ પ્રસ્તુત પુરાવા ઉપરથી આ ફરિયાદના ન્યાયિક નિર્ણય માટે નીચે મુજબના મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત થાય છે.

-:: મુદ્દાઓ ::-

૧.	શું ફરિયાદ પક્ષ શંકારહિત પુરવાર કરે છે કે, આ કામના ફરિયાદીએ તા.૨૧/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ એસ.ટી. બસ નં.જી.જે.-૧૮-એડ.-૪૯૭૪ નું ચેકીંગ કરતા આ કામના આરોપી નં.૧-૨ નાએ સતાપર-જૂનાગઢ
----	--

	લોકલ રૂટની એસ.ટી. બસમાં ચેકીંગ દરમિયાન મુસાફરીનો પાસ બતાવતા જે ચેક કરતા બંને પાસ ખોટા બનાવેલા મળી આવેલા. કુલ ચાર પાસ કુલ મુસાફરી ભાડું દિવસ-કુલ નું રૂ.૫,૮૯૬/- ના ખોટા મુસાફરી પાસો બતાવી, આરોપીઓએ ખોટા પાસ બનાવી તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરી, એકબીજાને મદદગારી કરી, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ છે ?
૨	શું હુકમ ?

(૮) ઉપરોક્ત મુદ્દાના મારા નિર્ણયો તેના કારણો સહિત નીચે મુજબ છે.

૧. નકારમાં.

૨. આખરી હુકમ મુજબ.

-:: કા રણો ::-

મુદ્દા નં.(૧) :-

(૯) આ કામે ફરિયાદ પક્ષ તરફથી ઉપર મુજબનો મૌખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવો રજૂ રાખેલો છે. કાયદાકીય જોગવાઈ મુજબ પુરાવાનો બોજો ફરિયાદ પક્ષ ઉપર સામાન્ય રીતે ગુનો પુરવાર કરવા અંગેનો હોય છે. ફરિયાદ પક્ષે શંકારહિત ગુનો સાબિત કરવાનો હોય છે. બચાવ પક્ષે પોતાની નિર્દોષતા સાબિત કરવાની રહેતી નથી. પુરાવાનો બોજો ક્યારેય આરોપી તરફ શીફ્ટ થતો નથી. આવા ફોજદારી જયુરીસપ્રુડન્સના સિધ્ધાંતનો ધ્યાને રાખી આ કેસની ચર્ચા કરવાની રહે છે. વધુમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ભગીભાઈ હીરજીભાઈ વિરૂદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત, એ.આઇ.આર. ૧૯૮૩ સુપ્રીમ કોર્ટ, ૭૫૩ થી ૭૫૫, ૭૫૬ ના ચૂકાદામાં પ્રસ્થાપિત કરેલ સિધ્ધાંતને ધ્યાને લેવો જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છે.

By and large, a witness cannot be expected to possess a photographic memory and to recall the details of an incident. It is not as if a video tape is replayed on the mental screen ;

1 Ordinarily, it is so happens that a witness is overtaken by events. The witness could not have anticipated the occurrence, which so often has an element of surprise. The mental faculties, therefore, cannot be expected to be attuned to adsorb the details ;

2 The power of observation differ from person to person. What one may notice, another may not. An object or movement might emboss its image on one person's mind, whereas it might go unnoticed on the part of another ;

3 By and large, people cannot accurately recall a conversation and reproduce the very words used by them or heard by them. They can only recall the main purport of the conversation. It is unrealistic to expect a witness to be a human tape recorder;

4 In regard to exact time of an incident, or the time duration of occurrence, usually, people make their estimates by guess work on the spur of the moment at the time of interrogation. And one cannot expect people to make very precise or reliable estimates in such matters. Again, it depends on the timesense of individuals, which varies from person to person ;

5 Ordinarily, a witness cannot be expected to recall accurately the sequence of events, which take place in rapid succession or in a short time span. A witness is liable to get confused, or mixed up when interrogated later on ;

6 A witness, though wholly truthful, is liable to be overawed by the court atmosphere and the piercing cross-examination made by the counsel and out of nervousness mix up facts, get confused regarding sequence of events, or fill up details from imagination on the spur of the moment. The sub-conscious mind of the witness sometimes so operates on account of the fear of looking foolish or being disbelieved, though the witness is giving a truthful and honest account of

the occurrence witnessed by him. Perhaps it is a sort of a psychological defence mechanism activated on the spur of the moment ;

Therefore Hon'ble Supreme Court held that too much importance cannot be attached to minor discrepancies.

વધુમાં કોઈ સાહેબની જુબાનીમાં વિરોધાભાસ આવેલ હોય તો વિરોધાભાસ કેવી રીતે પુરવાર કરવો જોઈએ તે પહેલા વિરોધાભાસ કોને કહેવાય અને તે કઈ રીતે સાબિત કરી શકાય જેની ચર્ચામાં ઉતરતા પહેલા હાલના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના બંધારણીય બેન્ચના તહેસીલદારસીંગ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ઉત્તરપ્રદેશના એ.આઇ.આર. ૧૯૫૯ સુપ્રીમ કોર્ટ ૧૦૧૨ ના ચૂકાદાને ધ્યાને લેવો ખૂબજ જરૂરી બની રહે છે, જે નીચે મુજબ છે.

The procedure prescribed in contradicting a witness by his previous statement made during investigation is, that if it is intended to contradict him by the writing, his attention must before the writing can be proved, be called to those parts of it, which are to be used for the purpose of contradicting him. The second part of sec. 145, Evidence act clearly indicates the simple procedure to be followed. The contradiction under the section should be between what a witness asserted in the witness box and what he stated before the police officer and not between what he said he had stated before the police officer and what he actually made before him.

આમ, ભગા હીરજી (સુપ્રા) તથા તહેસીલદારસીંગ (સુપ્રા) ના ચૂકાદામાં પ્રસ્થાપિત કરેલ સિદ્ધાંતને ધ્યાને લઈ હાલના કેસનું વિહંગાવલોકન કરવું જરૂરી બની જાય છે. તેમજ સામાન્ય રીતે કોર્ટે સામાન્ય પ્રકારના વિરોધાભાસની અવગણના કરવાની રહે છે તેમજ જે વિરોધાભાસ ફરિયાદ પક્ષના કેસના રૂટ ફોર્મને અસર કરે તેવો જ વિરોધાભાસ ધ્યાને લેવો જોઈએ અને દરેક કેસની હકીકતો અને પુરાવા મુજબ મુલવાણી અને તારવાણી કરવી જોઈએ. ૨૦૧૦(૧) જી.એલ.એચ. પાના નં.૧૧૯ ધનપાલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ મદ્રાસના ચૂકાદામાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે એવું ઠરાવેલ છે કે, ઇન્સાફી કાર્યવાહી કરનાર અદાલતે આપેલો અભિપ્રાય શક્ય કે તર્કસંગત છે તે

જોવાનું રહે છે. અદાલતે પુરાવાનો જેમ છે તે રીતે ઉકેલ લાવવા ફરજથી બંધાયેલ અને જવાબદાર છે અને ફરિયાદ પક્ષે પોતાનો કેસ પોતાના પુરાવાથી પુરવાર કરવાનો છે. તે જ રીતે ૧૯૯૧(૧) જી.એલ.આર. પાના નં.૨૨૬ માં નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટે પણ ઠરાવેલ છે. ૨૦૦૭(૧) જી.એલ.આર. પાના નં.૯૯ જેન્તીભાઈ કુબેરદાસ શર્મા વિરુદ્ધ સરકારના ચુકાદામાં નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટે એવું નોંધેલ છે કે, પુરાવાના મૂલ્યાંકન અંગેના સિધ્ધાંતો જોતા બધી બાબતમાં પોલાદી સત્ય હકીકતો તારવતો ફરિયાદ પક્ષનો કેસ હોઈ શકે નહીં. અદાલતે સાહેદની સમજશક્તિ અને તે સમજી શકે તેવા મગજના સ્તરને ધ્યાનમાં રાખી પૃથ્થકરણ કરવાનું છે. વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત એ માત્ર માર્ગદર્શક છે, કોઈ સિધ્ધાંત પ્રત્યેની અંધશ્રદ્ધા નથી.

(૧૦) આમ, ફોજદારી કાર્યવાહીના સિધ્ધાંત પ્રમાણે કાર્યવાહીના દરેક તબક્કે અદાલતે આરોપી નિર્દોષ હોવાનું અનુમાન કરવાનું રહે છે. અદાલત સમક્ષ મૌખિક પુરાવો સાહેદો આપતા હોય ત્યારે સામાન્ય રીતે અદલાતે સાહેદની માન્યતા, જ્ઞાન અને જાણકારીના આધારે સાચું કહે છે તેવું અનુમાન કરવાનું રહે છે. સિવાય કે અનુમાન ન થઈ શકે તેવો દફતર પર પુરાવો હોય. કેટલાક સાહેદોનો પુરાવો સાહજીક અને સત્યની નજીક હોય છે, જેનો પુરાવો અદાલત સ્વીકારી શકે અને તેવો પુરાવો માનવાલાયક હોય છે. કેટલાક સાહેદોનો પુરાવો સત્ય અથવા અસત્ય મિશ્રિત કથન આપતો હોય તેવા સમયે અદાલતે સત્ય અસત્યને દૂર કરી શકાય તેમ હોય તો જેટલો પુરાવો માનવાલાયક કે ભરોસાપાત્ર હોય તે સ્વીકારવાનો હોય છે. કેટલીક વાર સાહેદોનો પુરાવો સ્વીકારવા લાયક ન હોય કે ભરોસાપાત્ર ન હોય તો અદાલતે સંપૂર્ણપણે અવગણવો પડે, ભોગ બનનારના સગાનો કે મિત્રનો પુરાવો છે તેટલા કારણોસર તેને અવગણી શકાય નહીં, પરંતુ અદાલતે તેવા પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતા સતર્કતા રાખવી જોઈએ. સાહેદો જ્યારે અદાલત સમક્ષ પુરાવો આપવા આવે છે ત્યારે બનાવ કે ઘટના કઈ પરિસ્થિતિ અને સંજોગોમાં બનેલ છે. બનાવ બન્યા બાદ અદાલત સમક્ષ પુરાવો આપવા દરમિયાનનો સમયગાળો, અદાલતનું વાતાવરણ, સાહેદની માનસિક શારીરિક બૌદ્ધિક સજ્જતા -

JUDGMENT

Criminal Case No. 1968/2024

સક્ષમતા જેવા પરિબળો પણ લક્ષમાં લેવા જોઈએ. ફરિયાદ પક્ષના પુરાવામાં વિરોધાભાસ, અતિરેક, વિસંગતતા અગર અસંગતતા જોવા મળતી હોય છે. આ પ્રકારની અસંગતતા વિરોધાભાસી છે. અતિરેક કે વિસંગતતા સમગ્ર રીતે ફરિયાદ પક્ષના પુરાવાને કલુષીત, દુષિત કરતી ન હોય તેવા સમયે તેવી વિસંગતતા અતિરેક અવગણવી જોઈએ. કેટલીક વાર સાક્ષી પોતાને અદાલત ખોટો ન માની લે તેવા ભયના કારણે, લાગણીને કારણે કેટલાક કથનો ઉમેરે કે રજૂ ન કરે તે સંભવિત છે તે પણ અદાલતે ધ્યાને લેવું જોઈએ. વિજ્ઞાનના સુત્ર મુજબ $2H_2 + O_2 = 2H_2O$ અદાલત સમક્ષ પુરાવામાં શક્ય નથી. પુરાવાના મૂલ્યાંકન માટે કોઈ સાક્ષી વૈજ્ઞાનિક કાનૂની નિયમ નથી પરંતુ અદાલત તે કેસની હકીકત, સંજોગો પુરાવા અનુલક્ષી પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવાનું રહે છે.

(૧૧) આ કામે આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબના ગુનાનો આક્ષેપ છે ત્યારે ફરિયાદ પક્ષ તરફે રજૂ થયેલ મૌખિક પુરાવાની ચર્ચામાં ઉતરતા પહેલા સૌપ્રથમ ગુનાહિત વિશ્વાસઘાત, ઠગાઈ અને ગુનાહિત કાવત્રાની વ્યાખ્યા અને સદરહુ કાયદાકીય જોગવાઈઓની વ્યાખ્યા અને સદરહુ કલમના તત્વો ધ્યાને લેવા જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છે.

- કલમ-૪૬૫ બનાવટી દસ્તાવેજ બનાવવાની સજા :-

કોઈપણ વ્યક્તિ, ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવાનો ગુનો કરે તેને બે વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઈ પ્રકારની કેદ અથવા દંડ અથવા તે બંને સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો :-

૧. આરોપીએ કોઈ દસ્તાવેજ સહી કર્યો, સીલ કર્યો અથવા કરી આપ્યો અથવા કરી આપ્યો હોય તેવું ચિહ્ન કર્યું કે દસ્તાવેજનો કોઈ ભાગ ફીરી આપ્યો,
૨. આવો દસ્તાવેજ કલમ-૪૬૪ માં દર્શાવેલા ત્રણ પૈકી કોઈ પ્રકારમાં પડતો હતો,
૩. આવો દસ્તાવેજ આરોપીએ અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક અથવા કલમ-૪૬૩ માં દર્શાવેલા કોઈ ઇરાદાથી કરી આપ્યો.

- કલમ-૪૬૭ કિંમતી જામીનગીરી, વસિયતનામું વિગેરેનું કૂટલેખન :-

કોઇપણ વ્યક્તિ, કોઇ કિંમતી જામીનગીરી અથવા વસિયતનામું અથવા પુત્ર દત્તક લેવાનો અધિકારપત્ર હોવાનું જણાતું હોય તેવો દસ્તાવેજ અથવા કોઇ કિંમતી જામીનગીરી બનાવવાનો અથવા તેને તબદીલ કરવાનો અથવા મુદ્દલ રકમ, તેનું વ્યાજ કે ડીવીડન્ડ સ્વીકારવાનો કે આપવાનો અધિકાર આપતો હોવાનું જણાતું હોય તેવા દસ્તાવેજની અથવા જે નાણાં મળવાની પહોંચ અથવા પાવતી અથવા કોઇ વસ્તુ કે કિંમતી જામીનગીરી મળી ગયાની પહોંચ અથવા પાવતી હોવાનું જણાતું હોય તેવા દસ્તાવેજની બનાવટ કરે તેને આજીવન કેદ અથવા દશ વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઇ પ્રકારની કેદ સજા કરવામાં આવશે તથા તે દંડને પાત્ર પણ થશે.

તત્વો :-

૧. કલમ-૪૬૫ ના તમામ તત્વો કે જેમાં કલમ-૪૬૩ તથા કલમ-૪૬૪ ના તત્વો પણ આવી જાય,
૨. જે દસ્તાવેજોની બનાવટ કરવામાં આવી હોય તે દસ્તાવેજ (૧) કિંમતી જામીનગીરી, (૨) વસિયતનામું, (૩) પુત્ર દત્તક લેવાનો અધિકાર, (૪) અથવા, કોઇ વ્યક્તિની કિંમતી જામીનગીરી તબદીલ કરવાનો અધિકાર, અથવા કોઇ વ્યક્તિને કિંમતી જામીનગીરી પર મુખ્ય રકમ વ્યાજ કે ડીવીડન્ડ સ્વીકારવાનો અધિકાર અથવા કોઇ વ્યક્તિની કોઇ જંગમ મિલકત અથવા કિંમતી જામીનગીરી કે નાણાં સ્વીકારવાનો કે આપવાનો અધિકાર અથવા રકમ મળી હોય તેની પહોંચ આપવાનો અધિકાર અથવા કોઇ જંગમ મિલકત કે કિંમતી જામીનગીરી મળી ગઇ હોવાની પહોંચ આપવાનો અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોય તેવો દસ્તાવેજ હોવ જોઇએ.

- કલમ-૪૬૮ ઠગાઇ માટે કૂટલેખન :-

કોઇપણ વ્યક્તિ, કોઇ કૂટલેખિત દસ્તાવેજનો ઠગાઇ કરવા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવશે તેવા ઇરાદાથી તેવા કૂટલેખિત દસ્તાવેજ બનાવે તેને સાત વર્ષ સુધીની બેમાંથી કોઇ પ્રકારની કેદ સજા કરવામાં આવશે તથા તે દંડને પાત્ર પણ થશે.

તત્વો :-

૧. સંડોવાયેલો દસ્તાવેજ બનાવટી હતો,
૨. આવો બનાવટી દસ્તાવેજ આરોપીએ બનાવેલો હતો,

૩. બનાવટી દસ્તાવેજ બનાવવા પાછળ આરોપીનો ઠગાઈ કરવાનો ઇરાદો હતો,

- કલમ-૪૭૧ બનાવટી દસ્તાવેજ સાચા તરીકે વાપરવો :-

કોઈપણ વ્યક્તિ, કોઈ દસ્તાવેજ કૂટલેખિત હોવાનું પોતે જાણતી હોય અથવા પોતાને તેમ માનવાને કારણ હોય તેનો અપ્રમાણિકપણે અથવા કપટપૂર્વક સાચા દસ્તાવેજ તરીકે ઉપયોગ કેરે તેણે પોતે તે દસ્તાવેજનું કૂટલેખન કરવાનો ગુનો કર્યો હોય તેમ ગણીને તે રીતે સજા કરવામાં આવશે.

તત્વો :-

૧. સંડોવાયેલો દસ્તાવેજ બનાવટી હતો,
૨. આવો બનાવટી દસ્તાવેજ આરોપીએ કર્યો હતો, અથવા
૩. આરોપી જાણતા હતા અથવા તેમને એવું માનવાને કારણ હતું કે આ દસ્તાવેજ બનાવટી છે,
૪. આરોપીએ આ દસ્તાવેજ બનાવટી હોવાનું જાણવા છતાં તેનો ઉપયોગ સાચા તરીકે કર્યો.
૫. આરોપીએ આવું કૃત્ય કપટ કરવાના ઇરાદાથી અપ્રમાણિકપણે કર્યું.

- કલમ-૧૧૪ ગુનો આચરવામાં આવે ત્યારે મદદગારીની હાજરી :-

પોતે હાજર ન હોય અને પોતે કરેલ મદદગારીના પરિણામે થયેલા જે કૃત્ય માટે મદદગાર તરીકે કોઈ વ્યક્તિ સજાને પાત્ર થાય તેવું કૃત્ય પોતાની હાજરીમાં થાય તો તેણે પોતે તે કૃત્ય અથવા ગુનો કર્યો છે તેમ ગણાશે.

તત્વો :-

૧. મુખ્ય ગુનો બન્યો હોવો જોઈએ, એટલે કે જે ગુનાની મદદગારી કરવામાં આવી હોય તે ગુનો બન્યો હોવો જોઈએ,
૨. તે મુખ્ય ગુનામાં મદદગારે મદદગારી કરી હોવી જોઈએ.
૩. ગુનો બને ત્યારે મદદગારની હાજરી ત્યાં હોવી જોઈએ.
૪. અથવા આવો મદદગાર ગેરહાજર હોય તો તેની જવાબદારી નિશ્ચિત થાય તેવી મદદગારી તેણે કરી હોવી જોઈએ, તથા
૫. ગુનો બનતા પહેલા તથા ગુનો બને ત્યારે મદદગારે મદદગારી કરી હોવી જોઈએ.

(૧૨) ફરિયાદ પક્ષે રજૂ થયેલ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા જોવામાં આવે

તો ફરિયાદ પક્ષ તરફે મુળ ફરિયાદી યુવરાજસિંહ ભવાનસિંહ જાડેજાને આંક-૨૧ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે,
Addl. C.J.M. Court, Junagadh. Page No.15

હાલનો બનાવ બન્યો ત્યારે તેઓ જૂનાગઢ એસ.ટી. વિભાગમાં ઇન્ચાર્જ ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તેઓની ફરજમાં ડેપો ખાતે સફાઈ કામગીરી તથા ડ્રાઇવર કંડક્ટરને નોકરી ફાળવવાની, બસનું મોનીટરીંગ તથા સરપ્રાઇઝ ચેકીંગની હોય છે. ચેકીંગ દરમિયાન કોઈપણ પ્રકારની અનિયમિતતા જણાય આવે તો તેઓ સામે કાયદેસરની કાર્યવાહી કરવાની હોય છે. હાલનો બનાવ તા.૨૧/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ જૂનાગઢ ડેપોમાં સવારે નવ થી સાડા નવ વાગ્યાની આસપાસ બનેલો. તે દિવસે તેઓ ડીવીઝનના હુકમના પાલન અંગે લાઇન ચેકીંગની કામગીરી કરતા હતા તે સમયે તેમની સાથે તેમના આસી. ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર હેતલભાઈ રૂઘાણી હતા. તે સમયે તેઓની મુળ ફરજ ધોરાજી ડેપોમાં હતી અને ડીવીઝનના હુકમના પાલન અર્થે તેઓ જૂનાગઢ મુકામે આવેલ. તે સમયે ચેકીંગની કામગીરી દરમિયાન સરાડીયા - જૂનાગઢ રૂટની લોકલ બસમાં બે મુસાફર પાસ ધારકોનું ચેકીંગ કરતા તેઓની સાથે હેતલભાઈ રૂઘાણીને ધ્યાનમાં આવેલ કે ઉપરોક્ત પાસમાં શાહીના કલરમાં ફેર જણાતા તેઓ દ્વારા ઉપરોક્ત પાસ ગ્રાહકને તેઓની બસ સ્ટેન્ડની પાસ ઓફિસ ખાતે લઈ ગયેલા અને ત્યાં જઈને ઓનલાઇન ચેક કરતા પાસની લખેલી તારીખમાં ઇસ્યુ થયેલ ન હતા. બંને મુસાફરોના નામ ગોપાલ અને અભય હતા. આ બંને પાસની ખરાઈ કરતા બંને પાસ ડુપ્લીકેટ હોવાનું જણાય આવે. જે ઓનલાઇન તપાસતા મળી આવેલ પાસમાં જે તારીખ લખેલી હતી તે તારીખમાં કોઈપણ પાસ આ બંને વ્યક્તિના નામના ઇસ્યુ થયેલ ન હતા જેથી આ બંને પાસ ડુપ્લીકેટ હોવાનું જણાય આવેલ. જેથી આ બાબતે તેઓના વિભાગીય પરિવહન અધિકારીને જાણ કરેલી. આ બંને મુસાફરોની પૂછપરછ કરતા તેઓએ આ બંને પાસ તેમના મિત્ર રૂપેનભાઈએ કાઢી આપેલ હોવાનું જણાવેલ. વિભાગીય પરિવહન અધિકારીની સૂચના મુજબ આ બનાવ અંગેની તેઓએ ફરિયાદ આપેલી. જે અસલ ફરિયાદ આંક-૨૨ થી રજૂ કરી તેમાં પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. મુસાફરો પૈકી ગોપાલભાઈ પાસેથી ત્રણ પાસ મળી આવેલા અને અભયભાઈ પાસેથી એક પાસ મળી આવેલો જેનો દુરુપયોગ કરી ગોપાલભાઈએ ૬૮ દિવસ તથા અભયભાઈએ ૩ દિવસ

સુધી મુસાફરી કરેલી. તેઓએ ચેકીંગ દરમિયાન મુસાફરો પાસેથી ડુપ્લીકેટ પાસ કબજે લીધેલા તેમજ તેઓના ઓળખકાર્ડ પણ કબજે લીધેલા. જે અસલ પાસ તથા ઓળખ કાર્ડ અનુક્રમે આંક-૨૩ થી ૨૬ સુધી તથા ડુપ્લીકેટ પાસ આંક-૨૭ થી ૩૦ સુધી રજૂ રાખેલ છે.

(૧૩) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ હેતલભાઈ મથુરભાઈ રૂઘાણીને આંક-૧૬ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ એસ.ટી. વિભાગમાં સને ૨૦૧૦ થી સૌપ્રથમ ડ્રાઇવર કમ કંડક્ટર તરીકે પોરબંદર ડેપો ખાતે નિમણૂક થયેલ અને બનાવ બન્યાના ચાર મહિના પહેલાથી આસી. ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે પોરબંદર ડેપો ખાતે ફરજ બજાવતા હતા. હાલનો બનાવ તા.૨૧/૦૮/૨૦૨૩ ના રોજ બનેલો. તે દિવસે સવારના નવ વાગ્યાની આસપાસ તેઓ, તેમના ડ્રાઇવર અલ્તાફભાઈ સીડા તથા ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર યુવરાજસિંહ ભોવાનસિંહ જાડેજા સાથે જૂનાગઢ એસ.ટી. ડેપો ખાતેની અલગ અલગ રૂટની બસમાં સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ સબબ જૂનાગઢ ડીવીઝન વર્કશોપ ખાતેથી સરકારી વાહન સુમો નં.જી.જે.-૧૮-જી.એ.-૨૪૨૬ લઇને ફરજ ઉપર નીકળેલા. ચેકીંગ દરમિયાન બાંટવા ડેપોની સતાપર - જૂનાગઢ લોકલ રૂટની બસ નં.જી.જે.-૧૮-એડ-૪૯૭૪ વાળી જૂનાગઢ ડેપોમાં આવેલી જેથી તેઓએ બસને સાઇડમાં રોકાવી મુસાફરોનું તેઓના હોદ્દાની રૂએ ચેકીંગ અર્થે આવેલા છીએ તેવી સમજ કરી બસના ડ્રાઇવર ભુરાભાઈ લીલાભાઈ આગઠ તથા કંડક્ટર તરીકે મોહન પરબત વાસણ હતા અને બસમાં ૭૫ જેટલા મુસાફરો હતા. તેઓએ તમામ મુસાફરો પાસે ટીકીટ છે કે કેમ તથા પાસ વાળા મુસાફરો પાસે પાસ અને ઓળખપત્ર છે કે કેમ ચેકીંગ કરતા બે મુસાફર ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા તથા અભયભાઈ જગદીશભાઈ કંડોરીયા પાસે મુસાફરી ટીકીટ ચેક કરવા માટે માંગતા તેઓએ તેઓને તથા તેમની સાથેના ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટરને મુસાફરી પાસ બતાવેલો, જે ૫૦ ટકા ડીસ્કાઉટ વાળા સરકારશ્રીની પરિવહન વાળી યોજનાના બતાવેલા, જે બંને પાસમાં ઇસ્યુ ઓથોરીટીના સિકકા જોતા તે સિકકાની શાહીનો કલર ડલ જણાયેલો, જે અંગે

તેઓએ તેઓના અધિકારી યુવરાજસિંહને જાણ કરેલી અને પાસમાં ગેરરીતી હોવા બાબતની શંકા જતા આ પાસ અંગે જૂનાગઢ ડેપોની પાસ બુકીંગ ઓફિસમાં ખરાઈ કરતા પાસમાં રહેલી ઇસ્યુ તારીખના દિવસે જૂનાગઢ ડેપોની પાસ બુકીંગ ઓફિસમાંથી તેમજ અન્ય કોઈ બુકીંગ ઓફિસમાંથી આવા કોઈ પાસ ઇસ્યુ થયેલ ન હતા. જેથી બંને મુસાફરો પાસે રહેલા તમામ પાસ બતાવવાનું જણાવતા ગોપાલભાઈએ કુલ ૩ પાસ જેનો મુસાફરી દિવસ ૯૦ દિવસનો હતો અને અભયભાઈએ રજૂ કરેલ એક પાસ તપાસત તમામ પાસ ગેરરીતીથી મેળવેલ હોય અને બંનેને પાસ કોની પાસે મેળવેલ છે તેવું પૂછતા તેઓએ તેમના મિત્ર રૂપેનભાઈ હરીશભાઈ રાઠોડ વાળા પાસેથી ડુપ્લીકેટ પાસ મેળવેલ હોવાનું જણાવેલું. જેથી ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટરે બી-ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશનમાં ફોન કરી બનાવની જાણ કરતા પોલીસની ગાડી આવેલી અને બંને મુસાફરોને પોલીસ સ્ટેશન સાથે લઈ ગયેલા અને તેઓના ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટરે બંને મુસાફરો તથા તેમના મિત્ર વિરૂધ્ધ ગુજરાત સરકારના એસ.ટી. વિભાગના સરકારશ્રીની મુસાફરી પાસનો લાભ લેવા ખોટા મુસાફરી પાસ બનાવડાવી તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરી ૬૮ દિવસ સુધી પાસ પર મુસાફરી કરી રૂ.૫,૮૯૬/- ની ગેરરીતી અને ઠગાઈ કરી હોય તે અંગેની ફરિયાદ આપેલી. આરોપીઓને કોર્ટ રૂબરૂ ઓળખી બતાવેલ છે.

(૧૪) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ અલ્તાફભાઈ મુસાભાઈ સીડાને આંક-૧૮ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, હાલનો બનાવ દોઢેક વર્ષ પહેલા બનેલો. તે સમયે તેઓ હેતલભાઈ રૂઘાણી તથા યુવરાજસિંહ જાડેજા સાથે ચેકીંગની ગાડીમાં ડ્રાઇવર તરીકે સાથે હતા. તેઓ જે સરકારી વાહનમાં ચેકીંગમાં ગયેલા તે સુમો ગાડીના નં.૨૪૨૬ હતા. આ ચેકીંગ સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ હતું અને જૂનાગઢ બસ સ્ટેશનમાં ચાલતું હતું. ચેકીંગ માટે તેઓ સવારે નવેક વાગ્યાની આસપાસ નીકળેલા. ચેકીંગ ચાલતું હતું તે દરમિયાન સતાપર - જૂનાગઢ રૂટની બસ આવેલી જેમાં તેઓના સુપરવાઇઝર ચેકીંગ કરતા હતા તે બસમાં પાસ ચેકીંગનો બનાવ બનેલો.

(૧૫) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ ભરતભાઈ વિસાભાઈ સોઢાને આંક-૧૯ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ માણાવદરમાં શ્યામ ઝેરોક્ષ નામની દુકાનમાં નોકરી કરે છે. દુકાનના માલિક કલ્પેશભાઈ છે. તેઓની દુકાને રૂપેનભાઈ અવાર નવાર તેમના કાગળો જેવા કે માર્કશીટ, લીવીંગ સર્ટીફિકેટની ઝેરોક્ષ કરાવવા આજતા હોય તે રીતે તેઓને ઓળખે છે. તેઓ અવાર નવાર આવા કાગળોની ઝેરોક્ષ કરવા તેઓના શેઠને ડોક્યુમેન્ટ મોબાઇલમાં મોકલતા અને કલ્પેશભાઈ તેમની પ્રિન્ટ કાઢી આપતા.

(૧૬) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ મોહનભાઈ પરબતભાઈ વાસાણને આંક-૨૦ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ સાત વર્ષથી આ વિભાગમાં નોકરી પર હતા અને તે સમયે જૂનાગઢ - સતાપર બસની રૂટમાં જેના નં.૪૯૭૪ માં કંડકટર તરીકે હતા ત્યારે બસ જૂનાગઢ બસ સ્ટેશન ખાતે પહોંચતા એસ.ટી. વિભાગના ચેકીંગ પાર્ટીએ બસ સાઇડમાં લેવડાવી બસમાંથી ઉતરતા મુસાફરોની ટીકીટ અને પાસ ચેકીંગની કાર્યવાહી કરેલી. ચેકીંગ દરમિયાન ચેકીંગ પાર્ટીના સભ્યોને ગડબડ જણાતા તેઓએ પાસ બુકીંગ ઓફિસના અધિકારીને આ બાબતે જાણ કરેલી. બસમાં આશરે ૭૫ જેટલા મુસાફરો હતા. પાસના નંબર ઓનલાઇન રીઝર્વેશન સીસ્ટમમાં નાખતા તે તારીખમાં આ નંબરના પાસ કોઇપણ ડેપો કે કંટ્રોલ પોઇન્ટ તરફથી ઇસ્યુ થયેલા ન હતા. તેઓની બસમાં મુસાફરી કરી રહેલા ગોપાલભાઈ તથા અભયભાઈ પાસેથી આવા કુલ ચાર પાસ મળી આવેલા. આ બાબતે તેઓની રૂબરૂમાં ચેકીંગ પાર્ટીએ ગોપાલભાઈ તથા અભયભાઈને પાસ બાબતે પૂછતા તેઓએ આ પાસ મિત્ર પાસેથી બનાવડાવેલ અને અગાઉ આવા કોઇ પાસ બનાવેલ ન હોવાનું જણાવેલું. આ બાબતે ચેકીંગ અધિકારીએ વિભાગીય નિયામકને ફોનથી જાણ કરેલી. જેથી આ અંગે પોલીસને જાણ કરવાનું કહેતા ચેકીંગ અધિકારી યુવરાજસિંહ તથા હેતલભાઈએ પોલીસને ફોન કરીને બોલાવેલા જેના એકાદ કલાક બાદ પોલીસ

આવેલી અને પોલીસે સ્થળ કાર્યવાહી કરી પૂછપરછ કરેલી. ત્યાંથી તેઓ બધા બી-ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન ગયેલા.

(૧૭) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ કલ્પેશભાઈ ચંદુભાઈ મોણપરાને આંક-૩૧ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તેઓ માણાવદર મુકામે શાક માર્કેટ વાળી શેરીમાં શ્યામ ઝેરોક્ષ નામની દુકાન ચલાવે છે. તેમની દુકાનમાં ભરતભાઈ વિસાભાઈ મોઢવાડીયાને રૂ.૮,૦૦૦/- ના માસિક પગારે કામે રાખેલ. દુકાનમાં તેઓ બંને ઝેરોક્ષનું કામકાજ કરે છે. તેઓની દુકાને ઝેરોક્ષ કરાવવા માટે ઘણા બધા માણસો આવતા હોય છે. દોઢેક વર્ષ પહેલા પોલીસ તેની પાસે પૂછપરછ માટે આવેલી જેમાં પોલીસે તેમના વ્યવસાય અંગે પૂછપરછ કરેલી અને એસ.ટી.ના ડુપ્લીકેટ પાસનો ઉપયોગ કરી એસ.ટી. સાથે છેતરપીંડી થયેલ હોવા અંગે ફરિયાદ દાખલ થયેલ હોય જેમાં પોલીસે રૂપેનભાઈ રાઠોડ નામના વ્યક્તિ અંગેની પૂછપરછ કરેલી. જેમાં તેઓએ આ વ્યક્તિ તેઓની પાસે વારંવાર ઝેરોક્ષ કરાવવા આવતા હોવા અંગેની હકીકત જણાવેલી.

(૧૮) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ કલ્પેશકુમાર બાબુલાલ પટેલને આંક-૩૪ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તા.૨૩/૧૦/૨૦૨૩ થી તેઓ બાંટવા ડેપો મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવે છે. તેઓ બાંટવા ડેપો મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા ત્યારે બી-ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન તરફથી તા.૨૮/૧૧/૨૦૨૩ તથા તા.૧૨/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ મુસાફર પાસની ખરાઈ કરી આપવા બાબતે તેઓને લેખિતમાં જાણ કરતા હાલના બનાવ અંગેની માહિતી મળેલી. જે મુજબના આરોપી ગોપાલભાઈ કંડોરીયા, અભયભાઈ કંડોરીયા તથા રૂપેનભાઈ રાઠોડના પાસ અંગેની માહિતી માંગેલી, જે પત્રના આધારે તેઓએ તા.૨૦/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ બંને પત્રનો તેઓના ડેપોના જાવક નં.૩૩૭૫/૨૩ જવાબ આપેલ જે મુજબ તેઓના ડેપોનું કોમ્પ્યુટર રેકર્ડ તપાસતા આ કામના આરોપી ગોપાલભાઈ તથા અભયભાઈ તા.૧૨/૦૪/૨૦૨૩ ના રોજ આઈ કાર્ડ તથા પાસ કઢાવેલ. ત્યારબાદ આ બંને

આરોપીઓએ આ પાસ રીન્યુ કરાવેલ નથી કે નવા પાસ કઢાવેલ નથી તે અંગેની માહિતી તેઓએ લેખિત આપેલી અને પાસ ઇસ્યુ કરનાર ટી.સી. નિવેદન સાથે આપેલ, જે માહિતી માંગેલ બંને પત્રો તથા તેઓએ આપેલ જવાબ અને ટી.સી.નું નિવેદન અસલ અનુક્રમે આંક-૩૫ થી ૩૯ સુધી રજૂ રાખેલ છે. બંને આરોપીઓએ તા.૧૨/૦૪/૨૦૨૩ ના રોજ પાસ કઢાવેલો તે પાસ કઢાવવા માટે જે ફોર્મ ભરવાનું હોય છે તે બંને ફોર્મ અસલ આંક-૪૦ અને ૪૧ થી રજૂ રાખેલ છે. તેમજ આરોપી નં.૧ તથા ૨ ના પાસ કઢાવેલ તેના કોમ્પ્યુટરાઇઝ રેકર્ડની પ્રિન્ટ આંક-૪૨ થી રજૂ કરી તેમાં બાંટવા ડેપોનો સિક્કો તથા તેઓની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. આરોપી નં.૧-૨ નાએ તા.૧૨/૦૪/૨૦૨૩ ના રોજ પાસ કઢાવેલ તે તેમજ તે સિવાયના જેટલા પાસ કાઢવામાં આવેલ હોય તેના હિસાબનો ઉતારો આંક-૪૩ થી રજૂ કરી તેમાં બાંટવા ડેપોનો સિક્કો તથા તેઓની સહી ઓળખી બતાવેલ છે.

(૧૯) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ વિમલભાઈ મગનભાઈ મકવાણાને આંક-૪૮ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, બનાવ ૬-૮ માસ પહેલા કુતિયાણા મુકામે બનેલો. બનાવમાં લાઇન ચેકીંગના ઇન્સ્પેક્ટર યુવરાજસિંહ તથા તેની સાથેના અન્ય સ્ટાફના લોકો ચેકીંગમાં હતા દરમિયાન ડુપ્લીકેટ પાસ જણાતા ચેકીંગ ઇન્સ્પેક્ટર ધ્વારા પાસ જમ કરી તે પાસ બી-ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશનથી તેઓની પાસે ખરાઈ કરવા માટે મોકલેલો કે પાસ આપના ડેપોમાંથી ઇસ્યુ થયેલ છે કે નહીં, જેના જવાબમાં તેઓએ પત્ર ધ્વારા સદર પાસ તેઓના ડેપોમાંથી ઇસ્યુ થયેલ નથી તેવું જણાવેલ. તેઓએ તા.૧૨/૦૧/૨૦૨૪ ના રોજ પાસ ઇસ્યુ કરવા અંગે જવાબ મોકલેલ, તે જવાબ આંક-૪૯ થી રજૂ કરી તેમાં પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે.

(૨૦) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ ભુપેન્દ્રભાઈ અરજણભાઈ કછોટને આંક-૫૨ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, હાલનો બનાવ બન્યો તે સમયે તેઓ જૂનાગઢ મુકામે ફરજ બજાવતા હતા તે સમયે

હાલના બનાવ સિવાય અન્ય બનાવ બનેલ હોય તે બનાવના કામે પોલીસે તેમનું નિવેદન લીધેલું. હાલનો બનાવ શું બાબતનો હતો તેની તેઓને કોઈ જાતમાહિતી નથી.

(૨૧) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે સાહેદ પુરીબેન લખમણભાઈ ડાંગરને આંક-૫૯ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, સને ૨૦૨૩ માં તેઓ ડેપો મેનેજર તરીકે બાંટવા ખાતે ચાજમાં હતા ત્યારે જૂનાગઢ ચેકીંગ ટીમ દરમિયાન ડુપ્લીકેટ પાસ પકડેલ હોય તે બાબતે જૂનાગઢ ઓફિસથી બાંટવા ઓફિસમાં આવા કોઈ પાસ ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ છે કે કેમ ? તે અંગે તેમના વિભાગ દ્વારા પૂછવામાં આવેલ પરંતુ બાંટવા ડેપો તરફથી આ સમયગાળા દરમિયાન કોઈપણ પાસ ઇસ્યુ થયેલ ન હોવા અંગે તેઓએ તેઓના જૂનાગઢ વિભાગને માહિતી આપેલી.

(૨૨) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે તપાસનીશ અધિકારી સંજીવકુમાર નરેન્દ્રસિંહ ક્ષત્રિયને આંક-૬૫ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, તા.૨૧/૦૩/૨૦૨૩ ના રોજ તેઓ બી-ડીવીઝન પોલીસ સ્ટેશન ખાતે પી.એસ.આઇ. તરીકે ફરજ પર હાજર હતા ત્યારે પી.એસ.ઓ. તરફથી આ ગુનાની તપાસ આંક-૨૨ વાળી ફરિયાદ તથા આંક-૨૩ થી ૩૦ વાળા દસ્તાવેજો સાથે મળેલ. જે તપાસ મળ્યાનો ડેપ્યુટ હુકમ આંક-૬૬ થી રજૂ રાખેલ છે. તેઓએ પોતાની જુબાનીમાં ફરિયાદની હકીકત જણાવેલી છે. ફરિયાદ વંચાણો લેતા તેઓએ બનાવવાળા સ્થળની મુલાકાત લીધેલી અને આરોપીઓની અટક કરેલી, જે આંક-૧૫ માં પંચોની અને પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. તપાસના કામે તેઓએ લાગતા વળગતા સાહેદોના નિવેદન લીધેલા તેમજ તપાસના કામે બાંટવા એસ.ટી. વિભાગ ખાતે બનાવટી પાસની ખરાઈ કરવા અર્થે લેખિત માહિતી માંગેલી, જે આંક-૩૫ થી ૩૭ માં પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. તે પત્ર અન્વયે ડેપો મેનેજર બાંટવા તરફથી પાસ ઇસ્યુ થયા બદલના મુસાફરોના ફોર્મ તથા પાસ ઇસ્યુ થયા હોવા અંગેનો ઉતારો તપાસના કામે લેખિતમાં સોંપેલો, જે આંક-૩૮ થી ૪૩ રજૂ છે. જૂનાગઢ તથા બાંટવા ડેપો તરફથી જે માહિતી આપવામાં આવેલી તે માહિતી મુજબ આરોપી ગોપાલ અને અભયને

તા.૧૨/૦૪/૨૦૨૩ ના રોજ પાસ ઇસ્યુ કરવામાં આવેલા જે આંક-૨૭ થી ૨૯ રજૂ છે. સદર તપાસના કામે તેઓએ મુસાફર પાસની ખરાઇ કરી આપવા અંગે ડેપો મેનેજર એસ.ટી. વિભાગ જૂનાગઢને તા.૨૮/૧૧/૨૦૨૩ તથા તા.૨૭/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ લેખિત યાદી કરેલી, જે આંક-૬૭ અને ૬૮ થી રજૂ કરી તેમાં પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. સદર પત્રના આધારે ડેપો મેનેજર જૂનાગઢ તરફથી પાસ જૂનાગઢ કેન્દ્ર ખાતેથી ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ ન હતા તેવું લેખિતમાં જણાવેલ તેમજ ગોપાલ એમ. કંડોરીયાના નામ જોગ પાસ નં.બીપી/જેએનડી/જેએનડી/૦૦૨૯૩૪૨ ઇસ્યુ તા.૧૯/૦૬/૨૦૨૩ પૂર્ણ તા.૧૮/૦૭/૨૦૨૩ જૂનાગઢ ડેપો તરફથી ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ ન હોવાનું જણાવેલ. તેમજ આઈ કાર્ડ નં.આઈ.સી./બીટીવી/બીટીવી/૦૦૦૦૨૧૮, તા.૧૨/૦૪/૨૦૨૩ થી તા.૧૨/૦૪/૨૦૩૦ સુધીનું બાંટવા બસ સ્ટેશન ખાતેથી ઇસ્યુ થયેલ છે કે કેમ તે અંગેની ખરાઇ બાંટવા ખાતે કરવા જણાવેલ તેમજ અભય જે. કંડોરીયાના નામ જોગ પાસ નં.બી.પી./જેએનડી/જેએનડી/૦૦૩૧૫૩૬ ઇસ્યુ તા.૧૯/૦૮/૨૦૨૩ પૂર્ણ તા.૧૮/૧૦/૨૦૨૩ જૂનાગઢ ડેપો તરફથી ઇસ્યુ થયેલ ન હોવાનું ડેપો મેનેજર જૂનાગઢ તરફથી તેમની કચેરીથી જણાવવામાં આવેલ. જે લેખિત પત્ર આંક-૬૯ થી રજૂ રાખેલ છે. સદર ચાલતી તપાસ દરમિયાન તપાસના કામે મેળવેલ સાધનિક કાગળો તપાસતા આરોપીઓએ જૂનાગઢ ડેપો તથા બાંટવા ડેપો તરફથી ઇસ્યુ નહીં કરવામાં આવેલા આઈ કાર્ડ તથા પાસનું બનાવટી પાસ તરીકે ઉપયોગ કરી તે પાસ તથા આઈ કાર્ડનો મુસાફરી તરીકે ઉપયોગ કરી, એસ.ટી. વિભાગને ૬૮ દિવસનું ભાડું નહીં ચૂકવી રૂ.૫,૮૯૬/- ની નુકશાની કરેલ હોય જે તપાસ દરમિયાન ખૂલવા પામેલ અને તપાસ દરમિયાન તેઓની બદલી થતા સદર તપાસ પી.એસ.આઈ. એસ. એ. સાંગાણીને સોંપી આપેલી.

(૨૩) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે તપાસનીશ અધિકારી સરોજબાળા અમૃતલાલ સાંગાણીને આંક-૭૨ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, બનાવ સમય દરમિયાન તેઓ જૂનાગઢ બી-ડીવીઝન પોલીસ

સ્ટેશનમાં પી.એસ.આઇ. તરીકે ફરજ પર હતા ત્યારે આ ગુનાની તપાસ અગાઉના તપાસ કરનાર અધિકારીશ્રીએ કરેલી ત્યારબાદ તેઓની બદલી થતા તેઓને આ ગુનાની તપાસ સોંપવામાં આવેલ. ગુનાના કામે કાગળોનો અભ્યાસ કરેલો તેમજ આરોપીઓ વિરુદ્ધ પુરતો પુરાવો મળતા ચાર્જશીટ કરેલ.

(૨૪) વધુમાં ફરિયાદ પક્ષે પંચ સાહેદ મહેમુદભાઈ હુશેનભાઈ જરાને આંક-૧૪ થી તપાસવામાં આવેલ છે. તેઓએ પોતાની સોગંદ ઉપરની જુબાનીમાં જણાવેલ છે કે, પોલીસે પંચનામામાં સહી કરવાનું કહેતા સહી કરેલ તે સિવાય તેઓ કંઈ જાણતા નથી. તેમની હાજરીમાં પંચનામું કરવામાં આવેલ હોય તેવું બનેલ નથી. પંચનામું આંક-૧૫ માં પોતાની સહી નથી તેવું જણાવે છે. સદરહુ પંચ ફરિયાદ પક્ષના કેસને સમર્થન આપતા ન હોય વિ.એ.પી.પી.શ્રી ધ્વારા ફરી ગયેલા જાહેર કરી ઉલટતપાસ કરવા છતાં પંચનામાની હકીકતનો ઇન્કાર કરેલ છે. જેથી સદરહુ પંચ સાહેદના પુરાવાથી આંક-૧૫ આરોપીઓના અટક પંચનામાની હકીકત પુરવાર થતી નથી.

(૨૫) ઉપરોક્ત કાયદાકીય જોગવાઈ સાથે આ કામે ફરિયાદ પક્ષે રજુ થયેલા પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવે તો ફરિયાદી તથા ફરિયાદી સાથેના ટ્રાફિક ઇન્સ્પેક્ટર હેતલભાઈ મથુરભાઈ રૂઘાણીના પુરાવાથી જૂનાગઢ એસ.ટી. બસ સ્ટેશન ખાતે સરાડીયા - જૂનાગઢ રૂટની લોકલ એસ.ટી. બસમાં ચેકીંગ કરતા બે મુસાફરો ગોપાલ અને અભય પાસેથી પાસ મળી આવેલ અને તેની ખરાઈ કરતા ડુપ્લીકેટ હોવાનું જણાય આવતા ફરિયાદ આપેલ હોવાનું જણાય આવે છે. તેમજ તપાસવામાં આવેલ અન્ય સાહેદોના પુરાવાથી ફરિયાદ હકીકતને સમર્થનકારી હકીકતો ફલિત થાય છે, પરંતુ આ હકીકત સાથે બચાવ પક્ષે કરાયેલી ઉલટતપાસની હકીકત પણ ધ્યાને લેવી જરૂરી છે. ફરિયાદીની ઉલટતપાસ ધ્યાને લેતા તેઓએ એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, ઓનલાઇન ચેકીંગ દરમિયાન તપાસ કરતા ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા તથા અભયભાઈ જગદીશભાઈ કંડોરીયાના નામે એસ.ટી. કોર્પોરેશન તરફથી ઓળખકાર્ડ અને મુસાફરી કરવા માટેના પાસ ઇસ્યુ થયેલ હતા. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ

છે કે, કોઈપણ બસ, બસ સ્ટેશનમાં આવે ત્યાં સુધી કંડક્ટર તરફથી તમામ મુસાફરોના પાસ ચેક કરવાની તથા ટીકીટ ઇસ્યુ કરવાની કાર્યવાહી કરવાની હોય છે અને કંડક્ટરને કોઈ વ્યક્તિ પાસે ડુપ્લીકેટ પાસ અથવા પાસમાં કોઈ ગેરરીતી રહેલી છે તેવું જણાય આવે ત્યારે કંડક્ટર દ્વારા પાસ લઈ ટીકીટ ઇસ્યુ કરવામાં આવેલ છે અને ડુપ્લીકેટ પાસ એસ.ટી. ખાતાની ઓફિસમાં જમા કરાવી દેતા હોય છે. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, કંડક્ટર દ્વારા કોઈપણ પેસેન્જર પાસે ડુપ્લીકેટ પાસ હોવા બાબતે તેઓને ફરિયાદ કરવામાં આવેલ ન હતી અને હાલની ફરિયાદ તેઓના ઉપલા અધિકારીની સૂચના મુજબ કરેલી છે. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, લેખિત હુકમમાં તેઓનું નામ, બકલ નંબર કે ઓળખ અંગે કે અન્ય કોઈપણ ઓળખ બાબતનો કોઈ ઉલ્લેખ હતો નહીં. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, લેખિત હુકમના આધારે તેઓને મુવમેન્ટ કરવાનો અલગથી હુકમ કરવામાં આવે છે આવો કોઈ હુકમ તેઓએ રજૂ કરેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, હેતલભાઈએ મુસાફરો પાસેથી જે પાસ કબજે લીધેલ હોવાનું જણાવે છે તે પાસ તેઓએ કે હેતલભાઈએ કબજે લીધેલ હોવા બાબતનું કોઈ પંચનામું કે સીઝર મેમો કે નોંધ કરેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, પોલીસ ચોકીએ આ પાસ હેતલભાઈએ પોલીસને આપેલા પછી જણાવે છે કે, આ પાસ પોલીસને ફરિયાદ સાથે તેઓએ આપેલા. જ્યારે સાહેબ હેતલભાઈ મથુરભાઈ રૂઘાણીએ ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, જે પ્રકારની ફરિયાદ આપવામાં આવેલ છે તેવા કિસ્સામાં સ્થળ ઉપર માંડવાળ કરી કેસને ત્યાં પુરો કરી દેવામાં આવે છે અને કેસ કરતા અગાઉ કેસ કર્યા બાદ પણ માંડવાળના કિસ્સાઓ બનેલ છે. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, ચેકીંગ દરમિયાન તેઓએ કોઈ પાસને કબજે લઈને સીલ કરેલ હોય તેવું બનેલ નથી અને બંને પાસ પોલીસને આપેલા. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, પોલીસે તેઓને તેમનું નામ, ઉંમર, સરનામું અને કેટલા સમયથી ફરજ બજાવો છો અને ચેકીંગમાં કોણ કોણ હતું તેટલી હકીકત પૂછેલી આ સિવાય બીજી કોઈ પૂછપરછ કરેલ નથી. ફરિયાદ પક્ષે

ચેકીંગ ટીમની ગાડીના ડ્રાઇવરને આંક-૧૮ થી તપાસેલા છે, પરંતુ તેઓએ બનાવ અંગે કોઈ માહિતી નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, બનાવ સમયે તેઓ ફરજ ઉપર હોય અને તેમના ઉપલા અધિકારીને સરપ્રાઇઝ ચેકીંગ અર્થે લઈ ગયેલા હોય તે બાબતનો કોઈ લેખિત પુરાવો કે આધાર રજૂ કરેલ નથી. વધુમાં એસ.ટી. બસના કંડક્ટર સાહેદ મોહનભાઈએ બચાવ પક્ષ તરફની ઉલટતાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, જૂનાગઢ સુધી તેમની બસમાં બેઠેલા તમામ મુસાફરોની ટીકીટ તથા પાસ તેઓએ ચેક કરેલા અને તેમાં કોઈ જગ્યાએ ગેરરીતી જણાયેલ ન હતી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, તેઓને જો પાસમાં કે ટીકીટમાં ગેરરીતી જણાય આવે તો તે પેસેન્જરને પાસ નહીં ચાલે અને ટીકીટ લેવી પડશે તેવું જણાવી તેની પાસેથી પાસ લઈ તે પાસ ડેપોમાં જમા કરાવી દે છે અને પેસેન્જરને ટીકીટ આપે છે. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, તેઓની હાજરીમાં તેઓના ઉપલા અધિકારીઓએ કોઈ પેસેન્જર કે આરોપીઓની પૂછપરછ કરેલ હોય તેવું બનેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, ગોપાલભાઈ તથા અભયભાઈ પાસેથી બસની અંદરથી તેઓના ઉપલા અધિકારીઓએ આવા પાસ કબજે લીધેલ હોય તેવું બનેલ નથી. જ્યારે આંક-૩૪ વાળા સાહેદ કલ્પેશકુમાર કે જેઓ બાંટવા ડેપોમાં ડેપો મેનેજર તરીકે ફરજ બજાવતા હોય તેઓના પુરાવાથી આરોપી નં.૧-૨ નાએ આઈ કાર્ડ તથા પાસ કઢાવેલ ત્યારબાદ રીન્યુ કરાવેલ નથી કે નવા પાસ કઢાવેલ નથી તેવું જણાવે છે, પરંતુ બચાવ પક્ષ તરફની ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, આરોપી નં.૨ ગોપાલ મસરીભાઈના ફોર્મમાં કોઈપણ પ્રકારનો ફોટો લગાડેલ નથી, જે તે સમયે લગાવેલ હતો પણ નીકળી ગયેલ છે અને આરોપી નં.૧-૨ ના ફોર્મમાં જે તે સમયના ડેપો મેનેજરની સહી નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, પોલીસે તેમનું કોઈ નિવેદન લીધેલ નથી કે તેમને કોઈ ડોક્યુમેન્ટસ આપેલા નથી. વધુમાં આંક-૪૮ વાળા સાહેદ વિમલભાઈ મગનભાઈ મકવાણાના પુરાવાથી તેઓના ડેપોમાંથી સદર પાસ ઇસ્યુ થયેલ નથી તેવું જણાવેલ છે, પરંતુ ઉલટતપાસની હકીકત ધ્યાને લઈએ તો એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ

છે કે, જૂનાગઢ મુકામે એસ.ટી. ડેપોમાં કોઈપણ પ્રકારની પાસમાં ગેરરીતિ થાય તો તેની તપાસ તેઓને કરવાની હોય છે. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, પોલીસે આ કેસ બાબતે તેમની કોઈ પૂછપરછ કરેલ નથી અને પોલીસે જે મુસાફરોની ખરાઈ કરવા અંગેનો પત્ર લખેલો તેની સાથે કોઈ પાસ મોકલેલા હોય તેવું બનેલ નથી અને તેઓએ જે જવાબ કરેલો તે જવાબમાં પણ તેઓએ કોઈ આઈ કાર્ડ કે પાસની કોપી વેરીફાઈ કરીને મોકલેલ હોય તેવું બનેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, આ ડુપ્લીકેટ પાસ બાબતે ફરિયાદી કે પોલસ અધિકારી આ કામના આરોપીઓને તેઓની પાસે લઈ આવેલ હોય કે તેઓને તેની કોઈ પૂછપરછ કરેલ હોય તેવું બનેલ નથી. સાહેબ ભુપેન્દ્રભાઈ બનાવ બાબતે કોઈ જાતમાહિતી ધરાવતા નથી. આંક-પ૯ વાળા સાહેબ પુરીબેન લખમાણભાઈના પુરાવાથી બાંટવા ડેપો તરફથી કોઈપણ પાસ ઇસ્યુ થયેલ ન હોવાની માહિતી આપેલ હોવાનું જણાવે છે, પરંતુ બચાવ પક્ષ તરફેની ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, પાસ ઇસ્યુ કરવા બાબતે તેમને જૂનાગઢ ઓફિસમાંથી અભિપ્રાય આપવા બાબતે કોઈ લેખિત જાણ કરવામાં આવેલ નથી અને વ્યક્તિગત રીતે ડેપો મેનેજરના હોદ્દાની રૂએ તેમની સહીથી કોઈ માહિતી જૂનાગઢ ડેપો મેનેજરને કે પોલીસને આપેલ નથી. વધુમાં તપાસનીશ અધિકારીએ બચાવ પક્ષ તરફેની ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, તેઓને જે તપાસ સોંપવામાં આવેલી તે સંદર્ભે કોઈ દસ્તાવેજ તેઓએ. એફ.એસ.એલ.માં તપાસ અર્થે મોકલેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, તેઓને જે કહેવાતા બોગસ કે બનાવટી પાસ મળેલા તે કોઈ સીલબંધ હાલતમાં મળેલ ન હતા કે તે બાબતનું કોઈ પંચનામું પણ કરવામાં આવેલ ન હતું. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, કહેવાતા બસના જે તે સમયના મુસાફરોના કોઈ નિવેદન લીધેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, બસ સ્ટેશનમાં આવેલ સી.સી.ટી.વી. કેમેરાના ફુટેજ કબજે કરી આ કામે રજૂ કરેલ નથી. જ્યારે તપાસનીશ અધિકારી સરોજબાળા અમૃતલાલ સાંગાણીની ઉલટતપાસની હકીકત ધ્યાને લઈએ તો એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, આ કામના આરોપીઓ જે

તે દિવસે સ્કૂલમાં ગયેલ હોય અને સ્કૂલના કોઈ કર્મચારીનું નિવેદન લીધેલ હોય તેવું બનેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, બંને આરોપીઓ જે તે સમયે જૂનાગઢમાં હોવા અંગેનો કોઈ દાર્શનિક પુરાવો પણ આ કામે રજૂ કરેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, બંને આરોપીઓએ બસમાં પડતી અગવડતા અંગે એસ.ટી. ડેપોમાં અરજી કરેલ હતી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, કહેવાતા બનાવટી ખોટા પાસ આરોપીઓ પાસેથી કબજે લીધા હોય તે અંગેનો કોઈ પુરાવો આ કામે રજૂ કરેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, કહેવાતા બનાવટી પાસ પૃથ્થકરણ અર્થે એફ.એસ.એલ.માં મોકલેલ હોય તેવું બનેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, કહેવાતા બનાવટી પાસમાં આરોપીઓના હસ્તાક્ષર કે સહીના નમૂના પૃથ્થકરણ અર્થે લીધેલ હોય તેવું પણ બનેલ નથી તેમજ આરોપીઓમાંથી કોઈપણ આરોપીએ કોઈપણ વ્યક્તિની બોગસ સહી કરી હોય કે કોઈ ખોટા દસ્તાવેજ બનાવી કોઈપણ વ્યક્તિની મિલકત પડાવી લીધેલ હોય તેવું બનેલ નથી. વધુમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, આ કામે બસમાં મુસાફરી કરતા પ્રતિવાસીઓ કે જૂનાગઢમાં રહેતા કોઈ સ્વતંત્ર સાહેબોના નિવેદન લીધેલ હોય તેવું બનેલ નથી માત્ર એસ.ટી. વિભાગના કર્મચારી અને અધિકારી તથા માણાવદરના સાહેબના નિવેદન લીધેલ છે.

(૨૬) આ હકીકત સાથે સદરહુ મુસાફર પાસ કોના દ્વારા, કેવી રીતે અને ક્યાં બનાવેલ હતા તે સંબંધિત પુરાવો પણ ધ્યાને લેવી જરૂરી બની રહે છે. જે સંબંધે જોવામાં આવે તો ફરિયાદ પક્ષે આંક-૧૯ થી સાહેદ ભરતભાઈને તપાસવામાં આવેલ છે, પરંતુ તેઓના પુરાવાથી આરોપી નં.૩ તેમની ઝેરોક્ષની દુકાને એસ.ટી. બસના પાસની કલર પ્રિન્ટ કઢાવેલ હોય અને તે પેટે પાસ દીઠ રૂ.૫૦/- ઉઘરાવેલ હોય અને રૂપેનભાઈએ પાસ તેમના વિદ્યાર્થી મિત્રને શાળામાં જમા કરાવવાના હોય તેવું કહી તેમની પાસે કોઈ પાસમાં સુધારા વધારા કરાવેલ હોય તેવું બનેલ નથી અને આરોપી રૂપેને તેની જાતે કોઈપણ સુધારા વધારા કરેલ છે કે કેમ ? તે બાબતે તેઓને કોઈ અંગત માહિતી

નથી તેવું જણાવે છે. બચાવ પક્ષે કરાયેલી ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, રૂપેનભાઈએ તેમના મોબાઇલ ઉપર કોઈ પાસની પી.ડી.એફ. મોકલેલ હોય કે તેની ઝેરોક્ષ કરેલ હોય કે તેવા કોઈ પાસનો ગેરઉપયોગ કરેલ હોય તેવું બનેલ નથી. તે જ રીતે આંક-૩૧ વાળા સાહેદના પુરાવાથી માણાવદર મુકામે તેઓને ઝેરોક્ષની દુકાન આવેલ હોવાનું જણાય આવે છે પરંતુ તેઓને બનાવ અંગેની કોઈ જાતમાહિતી નથી અને તેઓએ કે તેમની દુકાનમાં કામ કરતા ભરતભાઈએ રૂપેનભાઈને એસ.ટી. બસના ડુપ્લીકેટ પાસ બનાવી આપેલ હોય તેવું પણ ક્યારેય બનેલ નથી. બચાવ પક્ષે કરાયેલી ઉલટતપાસમાં એ હકીકતનો સ્વીકાર કરેલ છે કે, આ કામના આરોપીને એસ.ટી. પાસની કલર ઝેરોક્ષ કરવામાં કે ડુપ્લીકેટ પાસ બનાવવા કોઈ મદદ કરેલ નથી કે કોઈ ઝેરોક્ષ કરી આપેલ નથી.

(૨૭) આ કામે ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા આરોપી પાસેથી કબજે લેવાયેલ પાસ બનાવટી હતા તેવું રેકર્ડ ઉપર લાવેલ છે, પરંતુ સદરહુ બનાવટી પાસ આ કામના આરોપીઓ દ્વારા બનાવી તેનો સાચા તરીકે ઉપયોગ કરેલ હોય તેવો કોઈ સબળ કે પ્રબળ પુરાવો આ કામે રજૂ થયેલ નથી. ફરિયાદ પક્ષ તરફે આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮ મુજબનો ગુનો કર્યાનો આક્ષેપ કરેલ છે અને જે અન્વયેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે ત્યારે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮ નો ગુનો સાબિત કરવા ફરિયાદ પક્ષ તરફે આરોપી દ્વારા ખોટા દસ્તાવેજ બનાવવા, ફૂટલેખ કરવું અને ઠગાઈ કરવી તે હકીકત સાબિત કરવી જરૂરી છે, પરંતુ ઉપર જણાવ્યા મુજબ ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા આ કામના આરોપીઓ વિરૂધ્ધ સદરહુ કલમના આવશ્યક તત્વો પુરવાર કરવામાં નિષ્ફળ રહેલ છે. તે જ રીતે ફરિયાદ પક્ષ તરફે આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૭૧ મુજબનો ગુનો કર્યાનો આક્ષેપ કરેલ છે અને જે અન્વયેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે ત્યારે સદરહુ ગુનો સાબિત કરવા માટે ફરિયાદ પક્ષ દ્વારા આરોપીઓ દ્વારા બનાવટી દસ્તાવેજ સાચા તરીકે વાપરવામાં આવેલ છે તે હકીકત સાબિત કરવી જરૂરી છે, પરંતુ ઉપર જણાવ્યા મુજબ

ફરિયાદ પક્ષ આરોપીઓએ કોઈ કૂટલેખન કરેલ હોવાનું સબળ કે પ્રબળ પુરાવાથી પુરવાર કરી શકેલ નથી. તે જ રીતે ફરિયાદ પક્ષ તરફે આરોપીઓ વિરૂધ્ધ ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૧૧૪ મુજબનો ગુનો કર્યાનો આક્ષેપ કરેલ છે, જે અન્વયેનું તહોમત ફરમાવવામાં આવેલ છે ત્યારે સદરહુ ગુનો સાબિત કરવા ફરિયાદ પક્ષ તરફે ગુનો આચરવામાં આવે ત્યારે મદદગારની હાજરી હતી તે હકીકત સાબિત કરવી જરૂરી છે, પરંતુ આરોપીઓ સામે મુખ્ય ગુનાઓ પુરવાર થયેલ ન હોય ત્યારે કલમ-૧૧૪ અન્વયેનો ગુનો બને છે કે કેમ ? તે નિર્ણય કરવું અસ્થાને છે. વધુમાં આ કામે પાસ કબજે કર્યાનું પંચનામું કરેલ નથી કે પાસ એફ.એસ.એલ. પૃથ્થકરણ અર્થે મોકલેલ નથી. તેમજ ગુનો અને ગુનાને સાંકળતી સાંયોગિક પુરાવાની કડી પણ પરિપૂર્ણ થતી નથી ત્યારે ફરિયાદી અને સાહેદોના પુરાવાથી આ કામના આરોપીઓની સંડોવણી હોવાની હકીકત ફલિત થતી નથી. તેવા સંજોગોમાં આરોપીઓએ અન્ય આરોપીની મદદગારીમાં ડુપ્લીકેટ પાસ બનાવી તેનો ખરા તરીકે ઉપયોગ કરેલ હોવાની હકીકત રેકર્ડ ઉપરના પુરાવાથી સ્પષ્ટપણે ફલિત થતી નથી. આ સિવાય ફરિયાદ પક્ષ તરફથી અન્ય કોઈ પુરાવો રજૂ થયેલ નથી તેવા સંજોગોમાં રેકર્ડ ઉપર રજૂ થયેલ પુરાવો ધ્યાને લેતા ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબના આવશ્યક તત્વો પુરવાર થતા નથી અને આરોપીઓની સંડોવણી અંગે શંકા ઉત્પન્ન થાય છે. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની જોગવાઈ મુજબ આરોપી વિરૂધ્ધ શંકારહિત કેસ પુરવાર કરવાનો બોજો ફરિયાદ પક્ષ ઉપર મુકવામાં આવેલ છે, પરંતુ સદર કેસમાં ફરિયાદ પક્ષે મુકેલા આક્ષેપો શંકારહિત પુરવાર કરવામાં ફરિયાદ પક્ષ નિષ્ફળ ગયેલ છે અને ફરિયાદ પક્ષના પુરાવાથી આરોપીઓની સંડોવણી અંગે શંકા ઉત્પન્ન થાય છે. કાયદાના પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ શંકા ગમે તેટલી મજબૂત હોય તો પણ તે પુરાવાનું સ્થાન લઈ શકે નહીં. જેથી આ કામે ફરિયાદ પક્ષના કેસમાં રહેલ વ્યાજબી શંકાનો લાભ આરોપીઓની તરફેણમાં આપવાનો રહે છે. વધુમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના કૈલાશગૌર વિરૂધ્ધ સ્ટેટ

ઓફ આસામ, એ.આઇ.આર. ૨૦૧૨ એસ.સી. ૭૮૬ તથા સૂચિત વિશ્વાસ
વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ આસામના ચૂકાદાના પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંતો ધ્યાને લઈએ તો,

It is one of the fundamental principles of criminal jurisprudence that an accused is presumed to be innocent till he is proved to be guilty. It is equally well settled that suspicion howsoever strong can never take the place of proof. There is indeed a long distance between accused 'may have committed the offence' and 'must have committed the offence' which must be traversed by the prosecution by adducing reliable and cogent evidence. Presumption of innocence has been recognised as a human right which cannot be wished away. Narendra Singh and Anr vs State of M.P. (2004) 10 SCC 699 and Ranjitsingh Bhramajeetsingh Sharma Vs State of Maharashtra and Ors. (2005) 5 SCC 294. To the same effect is the decision of this Court in Ganesan vs. Rama S Raghuraman. (2011) 2 SCC 83 where this Court observed: "Every accused is presumed to be innocent unless his guilt is proved. The Presumption of innocence is human right. Subject to the statutory exceptions, the said principle forms the basis of criminal jurisprudence in India." In the case of Sujit Biswas Vs State of Assam ABC 2013(11) 13 SC Hon'ble Supreme Court held that Suspicion, however grave it may be, cannot take the place of proof, and there is a large difference between something that 'may be' proved, and something that 'will be proved'. In a criminal trial, suspicion no matter how strong, cannot and must not be permitted to take place of proof. This is for the reason that the mental distance between 'may be' and 'must be' is quite large, and divides vague conjectures from sure conclusions. In a criminal case, the court has a duty to ensure that mere conjectures or suspicion do not(60) take the place of legal proof. The large distance between 'may be' true and 'must be' true, must be covered by way of clear, cogent and unimpeachable evidence produced by the prosecution, before an accused is condemned as a convict, and the basic and golden rule must be applied. In such cases, while keeping in mind the distance between 'may be' true and 'must be' true, the court must maintain the vital distance between mere conjectures and sure conclusions to be arrived at, on the touchstone of dispassionate judicial scrutiny, based upon a complete and comprehensive appreciation of all features of the case, as well as the quality and credibility of the evidence brought on record. The court must ensure, that miscarriage of

justice is avoided, and if the facts and circumstances of a case so demand, then the benefit of doubt must be given to the accused, keeping in mind that a reasonable doubt is not an imaginary, trivial or a merely probable doubt, but a fair doubt that is based upon reason and common sense. (Vide: Hanumant Govind Nargundkar & Anr. v. State of M.P., AIR 1952 SC 343; State through CBI v. Mahender Singh Dahiya, AIR 2011 SC 1017; and Ramesh Harijan v. State of U.P., AIR 2012 SC 1979).

(૨૮) આમ, ઉપરોક્ત તમામ હકીકતો ધ્યાને લેતા આ કામના આરોપીઓએ આક્ષેપ મુજબનો ગુનો કરેલ હોવાનું શંકારહિત પુરવાર કરવામાં ફરિયાદ પક્ષ નિષ્ફળ ગયેલ હોય, મુદા નં.૧ નો નિર્ણય નકારમાં આપી મુદા નં.૨ અન્વયે નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે.

-:: આખરી હુકમ ::-

- (૧) આ કામના આરોપી નં.(૧) ગોપાલભાઈ મસરીભાઈ કંડોરીયા, રહે. દેસીંગા, નં.(૨) અભયભાઈ જગદિશભાઈ કંડોરીયા, રહે. દેસીંગા અને નં.(૩) રૂપેન હરેશભાઈ રાઠોડ, રહે. સણોપસરા વાળાઓને ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ-૨૪૮(૧) અન્વયે ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ-૪૬૫, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૭૧, ૧૧૪ મુજબના શિક્ષાને પાત્ર ગુનામાંથી શંકાનો લાભ આપી છોડી મુકવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૨) સદર કામે આરોપીઓના જામીન તથા જામીનખત રદ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે અને દરેક આરોપીએ ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમની કલમ-૪૩૭(એ) અન્વયે રૂ.૧૫,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા પંદર હજાર પુરા) ના જામીન તથા તેટલી જ રકમનો જાતમુચરકા અત્રેની અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવા.

JUDGMENT

Criminal Case No. 1968/2024

- (૩) સદર કામે આંક-૨ અને આંક-૩ ની મુદામાલ પાવતીની વિગતે કબજે લેવાયેલ મુદામાલનો અપીલ સમય વિત્યા બાદ નાશ કરવો.

આ હુકમ આજ તારીખ ૩૦મી, માહે જૂન, સને ૨૦૨૬ ના રોજ મારી સહી કરી, ખુલ્લી અદાલતમાં વાંચી, સંભળાવી જાહેર કર્યો.

સ્થળ : જૂનાગઢ.

તારીખ : ૩૦/૦૬/૨૦૨૬.

(અવિનાશ કમલભાઈ ભટ્ટ)
અધિક ચીફ જ્યુડીશ્યલ મેજિસ્ટ્રેટ,
જૂનાગઢ. (GJ-00862)